

Extinde Ascunde

15.08.2017

Instrucțiunea cu privire la raportarea datelor aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată, aprobată prin HCA al BNM nr. 211 din 23.10.2014

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.325-332/1531 din 31.10.2014

Modificată și completată prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÂREA nr. 211
din 23 octombrie 2014

Cu privire la aprobarea Instrucțiunii
cu privire la raportarea datelor aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată

În temeiul art. 5 alin. (1), lit. f), art.11 alin. (1), 44 și 47 din Legea nr. 548 – XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 56 – 57, art.624) cu modificările și completările ulterioare și art.96 alin. (1) din Legea nr.114 din 18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art. 661), Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Instrucțiunea cu privire la raportarea datelor aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată conform anexei la prezenta hotărîre.
2. Se abrogă Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.18 din 31 ianuarie 2013 cu privire la aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea informației aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.31-35, art.152).
3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la 1 ianuarie 2015.

Președintele
Consiliului de administrație

Dorin DRĂGUȚANU

Anexă
la Hotărîrea Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. 211 din 23 octombrie 2014

Notă:

În tot conținutul Instrucțiunii, sintagma "sisteme de deservire bancară la distanță" se substituie cu sintagma "sisteme automatizate de deservire la distanță" la forma și numărul respectiv, iar abrevierea "SDBD" cu "SADD" conform Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017

INSTRUCȚIUNE

cu privire la raportarea datelor aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată

1. Prezenta Instrucțiune reglementează modalitatea de raportare de către băncile licențiate și prestatorii de servicii de plată nebankari, definiți la art. 5 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr. 114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art. 661), a datelor aferente utilizării instrumentelor de plată (cardurilor de plată, transferului de credit, debitării directe), sistemelor automatizate de deservire la distanță, serviciilor de remitere de bani (de către persoanele fizice), precum și a altor servicii de plată specificate la art.4 alin. (1) din legea menționată.

[Pct.1 în redacția Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

2. Rapoartele se prezintă la Banca Națională a Moldovei în scopul analizei tendințelor în utilizarea instrumentelor de plată emise/ acceptate de prestatorii de servicii de plată din Republica Moldova, serviciilor de plată prestate de aceștia, precum și evaluarea siguranței utilizării instrumentelor și serviciilor date.

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

3. În sensul prezentei Instrucțiuni se utilizează următoarele noțiuni:

- 1) *card personalizat* – în conformitate cu punctul 2 din Regulamentul cu privire la cardurile de plată, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.1370) (în continuare Regulamentul cu privire la cardurile de plată);
- 2) *card preplătit* – în conformitate cu punctul 2 din Regulamentul cu privire la cardurile de plată;
- 3) *card personificat* – în conformitate cu punctul 2 din Regulamentul cu privire la cardurile de plată;
- 4) *card activ* – card de plată cu care s-a efectuat cel puțin o operațiune de plată (reflectată pe debitul contului de plăți la care este atașat) pe parcursul perioadei gestionare;
- 5) *dispozitive speciale* – în conformitate cu punctul 2 din Regulamentul cu privire la cardurile de plată;
- 6) *operațiune MO / TO (Mail Order / Telephone Order)* – sunt tranzacții de plată efectuate de la distanță prin poștă (inclusiv e-mail) sau telefonic, fără prezența fizică a cardului de plată;
- 7) *mPOS (terminal de plată mobil)* – dispozitiv conectat la un echipament mobil (smartphone, tabletă etc.) cu funcțiile unui POS terminal (în conformitate cu punctul 2 din Regulamentul cu privire la cardurile de plată), ce permite preluarea, prelucrarea, stocarea și transmiterea de informații privind plata efectuată cu cardul de plată la punctele de vânzare la comercianți;
- 8) *operațiune de plată* – acțiune, inițiată de plătitor sau de beneficiarul plății, de depunere, transferare sau retragere de fonduri, indiferent de alte obligații existente între plătitor și beneficiarul plății;
- 9) *deținător activ* – deținător care a efectuat cel puțin o operațiune financiară pe parcursul perioadei gestionare printr-un sistem automatizat de deservire la distanță (SADD);
- 10) *phishing* - crearea paginilor de Internet false în vederea captării informației confidențiale ale utilizatorului SADD;
- 11) *pharmingul* – instalarea unui program executabil pe calculatorul utilizatorului SADD, care la accesarea de către acesta a paginilor de Internet îl redirecționează către pagini de Internet false cu scopul de a obține informații confidențiale ale acestuia;
- 12) *hacking* – accesarea datelor stocate pe computerul utilizatorului SADD, fără autorizarea acestuia și captarea informațiilor confidențiale ale utilizatorului;
- 13) *sniffing* - instalarea unui program executabil pe calculatorul utilizatorului SADD, care la accesarea de către acesta a paginilor de Internet captează informațiile confidențiale ale utilizatorului SADD;
- 14) *spoofing* – transmiterea mesajelor electronice, de pe adrese false, cu solicitarea expedierii informației confidențiale ale utilizatorului SADD;
- 15) *refuz de serviciu (denial of service)* – acțiunea de a indisponibiliza sau bloca resursele unui calculator, de a suprasatura un server cu cereri, astfel încât acesta să nu mai poată răspunde traficului legitim, în vederea coruperii datelor transmise și introducerea de noi informații în sesiunile de rețea;
- 16) *persoană fizică / persoană juridică* – conform Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 Codul Civil al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661), cu modificările și completările ulterioare, cu specificarea că persoana fizică care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate se include în noțiunea de persoană juridică.
- 17) *cont activ* - contul prin utilizarea căruia s-a efectuat cel puțin o operațiune pe parcursul perioadei

gestionare.

18) *cont de plăți* – cont definit de Legea nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.

19) *soluții* – soluții digitale utilizate pentru efectuarea plăților de la distanță.

[Pct.5 completat prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

4. În sensul prezentei Instrucțiuni, diferențierea între fraudă și tentativă de fraudă se va efectua ținând cont de faptul că în rezultatul producerii unei fraude are loc o pierdere financiară. Astfel dacă în urma unei acțiuni frauduloase careva din participanți a suferit pierderi financiare, atunci aceasta va fi raportată ca fraudă, iar dacă nu – ca tentativă de fraudă.

5. Instrucțiunea stabilește modul de întocmire și prezentare la Banca Națională a Moldovei a următoarelor rapoarte:

1) Raportul ORD 5.1 Carduri de plată - conține date aferente cardurilor de plată personalizate, preplătite și personificate, operațiunilor financiare efectuate cu acestea, precum și alte date aferente activității cu cardurile de plată (Anexa nr.1);

[Subpct.2,3) abrogat prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

4) Raportul ORD 5.4 Dispozitive speciale și soluții utilizate conține date aferente dispozitivelor speciale instalate de prestatorul raportor și aflate în gestiunea acestuia, precum și numărul soluțiilor puse la dispoziție de prestatorul raportor, conform situației la sfârșitul perioadei gestionare (Anexa nr.4);

5) Raportul ORD 5.5 Utilizarea transferului de credit – conține date aferente transferului de credit inițiat atât de către clienții prestatorului de servicii de plată, persoane fizice sau persoane juridice cât și de prestatorul de servicii de plată în nume și pe cont propriu, precum și în numele și pe contul clientului (Anexa nr.5);

6) Raportul ORD 5.6 Utilizarea debitării directe – conține date privind operațiunile de plată efectuate de către prestatorul plătitor aferente debitării directe și inițiate de beneficiarul plății pe baza consimțământului acordat de către plătitor beneficiarului plății, prestatorului de servicii de plată al beneficiarului sau prestatorului de servicii de plată al plătitorului (Anexa nr.6). În sensul prezentei Instrucțiuni, prestatorul de servicii de plată al plătitorului, în calitate de inițiere a operațiunii de plată de către beneficiar va considera:

a) primirea documentelor de plată de la beneficiar;

b) primirea altor date relevante (inclusiv datele aferente facturilor emise cât și alte informații) de la beneficiar;

c) interogarea bazei de date a beneficiarului, ce conține informația relevantă pentru inițierea operațiunii de plată;

7) Raportul ORD 5.7 Utilizarea sistemelor automatizate de deservire la distanță conține date privind operațiunile de plată efectuate de către utilizatori prin intermediul sistemelor automatizate de deservire la distanță gestionate de către prestatorul de servicii de plată (Anexa nr.7);

8) Raportul ORD 5.8 Utilizarea de către persoanele fizice a Serviciilor de remitere de bani (Anexa nr.8).

9) Raportul ORD 5.9 Operațiunile de încasare și eliberare a numerarului conține date aferente serviciilor legate de depunerea numerarului de către persoanele fizice și/sau persoanele juridice într-un cont de plăți sau încasate pentru a fi transferate după destinație (în cazul serviciilor de intermediere), precum și operațiunile legate de retragerile de numerar executate de către persoanele fizice și/sau persoanele juridice dintr-un cont de plăți, sau urmare eliberării numerarului sub formă de plăți sociale sau alte eliberări (Anexa nr. 10);

10) Raportul ORD 5.10 Operațiunile de încasări în cont prin transfer conține date aferente serviciilor legate de înregistrarea prin transfer a mijloacelor bănești în conturile de plăți ale persoanelor fizice și/sau persoanelor juridice (Anexa nr. 11);

11) Raportul ORD 5.11 Efectuarea operațiunilor de plată conține date privind operațiunile de plată efectuate din conturile de plăți ale deținătorilor deschise la prestatorul raportor sau în cadrul serviciului de intermediere oferite de prestatorul raportor, cu divizarea după destinația plății (Anexa nr. 12);

12) Raportul ORD 5.12 Operațiunile de plată efectuate prin dispozitive ale prestatorilor și ale agenților conține date aferente operațiunilor efectuate prin intermediul dispozitivelor de comunicație electronică, digitale sau informatice, inclusiv prin intermediul terminalelor de plată în numerar (terminale cash-in) (Anexa nr. 13);

13) Raportul ORD 5.13 Informația aferentă fraudelor și tentativelor de fraudă înregistrate de către prestatorii nebancari conține date aferente fraudelor și tentativelor de fraudă identificate (Anexa nr. 14);

14) Raportul ORD 5.14 Conturile în monedă electronică (Anexa nr. 15)”.
[Pct.5 modificat prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

5¹. Rapoartele ORD 5.1– 5.6 și ORD 5.8 se întocmesc de către prestatorii de servicii de plată, raportul ORD 5.7 este întocmit de către băncile licențiate, iar rapoartele ORD 5.9 – ORD 5.14 se întocmesc de către prestatorii de servicii de plată nebankari.

[Pct. 5¹ introdus prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

6. Rapoartele indicate la pct. 5 se completează în baza informației obținute din evidența prestatorului de servicii de plată, inclusiv cea contabilă, clasificată în conformitate cu cerințele expuse în prezenta Instrucțiune. Rapoartele se întocmesc în mod consolidat, conținând informație veridică referitoare la prestator și subdiviziunile acestuia.

7. Operațiunile financiare, definite de prestatorul raportor ca operațiuni de plată și efectuate prin utilizarea transferului de credit, debitării directe sau a cardului de plată, se reflectă și se raportează exclusiv per instrumentul de plată utilizat. Adicional, în cazul utilizării electronice a instrumentului de plată prin intermediul SADD, aceste operațiuni de plată vor fi reflectate și în raportul ORD 5.7.

8. În Rapoartele ORD 5.1, ORD 5.6, ORD 5.7 și ORD 5.9 – ORD 5.14 sumele se indică în lei moldovenești, cu rotunjire pînă la un leu. Operațiunile financiare efectuate în valută se recalculează în lei moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta respectivă valabil în ziua în care s-a efectuat operațiunea financiară.

[Pct.8 în redacția Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

9. În Raportul ORD 5.5 Utilizarea transferului de credit se reflectă operațiunile care s-au efectuat în lei moldovenești, sumele fiind rotunjite pînă la un leu.

10. În Raportul ORD 5.8 Utilizarea de către persoanele fizice a Serviciilor de remitere de bani valoarea transferurilor se indică în moneda originală, rotunjită pînă la întregi.

11. În cazul raportului ORD 5.1 pentru caracteristica „tipul dispozitivului special / soluției utilizate” se va reflecta codul dispozitivului în dependența de soluția tehnică utilizată la efectuarea operațiunii financiare, și nu în funcție de soluția tehnică maximă de care dispune dispozitivul. De exemplu, la efectuarea unei operațiuni printr-un POS ce dispune de soluția de proximitate, dacă tranzacția s-a efectuat cu utilizarea microprocesorului, se va indica codul corespunzător POS cu microprocesor și nu cel corespunzător POS de proximitate.

[Pct.11 modificat prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

12. În cazul raportului ORD 5.4 pentru caracteristica „tipul dispozitivului special / soluției utilizate”, se va reflecta codul dispozitivului în funcție de dotările maxime de care dispune dispozitivul. În acest context dotarea maximă este considerată suportul pentru carduri de proximitate, iar cea minimă suportul pentru carduri cu bandă magnetică.

[Pct.12 modificat prin Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

13. Pentru caracteristica „codul monedei” se va indica codul numeric al monedei conform ISO 4217 „Coduri pentru reprezentarea monedelor și fondurilor”, dacă nu este specificat altfel.

14. În rapoarte se va prezenta informația cumulativ, în funcție de caracteristicile specificate pentru fiecare tabel. Nu se permite prezentarea datelor cu exact aceleași caracteristici în două sau mai multe rînduri.

15. Rapoartele menționate la pct. 5 subpct. 1), 4) – 8) din prezenta Instrucțiune se prezintă la Banca Națională a Moldovei cel tîrziu la data de 15 a lunii care urmează după perioada gestionară. Rapoartele menționate la pct. 5 subpct. 9) – 14) din prezenta Instrucțiune se prezintă la Banca Națională a Moldovei cel tîrziu în ultima zi lucrătoare a lunii care urmează după perioada gestionară.

[Pct.15 în redacția Hot.BNM nr.189 din 19.07.2017, în vigoare 11.08.2017]

16. Rapoartele se prezintă în formă electronică conform Instrucțiunii privind modul de prezentare de către bănci a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație a Băncii Naționale a Moldovei nr. 132 din 17 iulie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.157 – 159, art. 447), cu modificările și completările ulterioare.

 [Anexe](#) ^[1]

Vezi și

Tag-uri

[raportare instrumente de plată](#) ^[2]

[raportare servicii de plată](#) ^[3]

[instrucțiune](#) ^[4]

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/instrucțiune-cu-privire-la-raportarea-informatiei-aferente-utilizarii-instrumentelor-si>

Legături conexe:

[1] http://www.bnm.md/files/Anexe_4.pdf

[2] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=raportare instrumente de plată](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=raportare+instrumente+de+plată)

[3] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=raportare servicii de plată](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=raportare+servicii+de+plată)

[4] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=instrucțiune](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=instrucțiune)